

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2020-10-09
2020:58SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren är anställd som kundrådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB ("SwedSec").

Företaget har anmält bl.a. att licenshavaren har hanterat affärsuppdrag åt en kund utan att vara behörig samt att hon i flera fall har brustit i dokumentation av investeringsrådgivning.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en varning.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

I ett möte med en kund och dennes dotter i oktober 2019 önskade kunden sälja sina aktieplaceringar. Vid kundmötet avyttrade licenshavaren tre aktieindexobligationer (komplicerade finansiella produkter) i förtid motsvarande ett belopp om 759 000 kr och registrerade därefter ett nytt månadssparande om 50 000 kr per vecka i en blandfond som investerar i både ränte- och aktiemarknaden. Utöver detta gjorde licenshavaren en omplacering om 71 000 kr från en aktiefond till blandfonden. Dokumentation från rådgivningstillfället upprättades aldrig. Licenshavaren har dessutom i sin yrkesroll inte haft mandat att verkställa några affärer avseende komplicerade finansiella produkter.

Kunden kontaktade licenshavaren i mars 2020 och var bekymrad över att kapitalet sjunkit i värde och uttryckte att kunden inte förstått att så kunde ske. Med anledning av kundens oro verkställde licenshavaren över telefonförsäljning av kundens totala innehav i blandfonden, motsvarande ca 1 400 000 kr. Kapitalet sattes därefter in på ett nytt fasträntekonto. Kunden

gjorde genom transaktionerna en förlust på 81 000 kr. Någon rådgivningsdokumentation upprättades inte. Inte heller undertecknades kontoavtalet eller fondförsäljningen av kunden. Rådgivning och affärsavslut via telefon får endast genomföras om telefonsamtalet spelas in. Det är endast de rådgivare som har tilldelats behörighet som får genomföra rådgivning och affärsavslut per telefon med en kund. Licenshavaren saknar sådan behörighet. Efterföljande kontroller rörande licenshavarens rådgivningsdokumentation visade att det i fem av sju stickprov saknades dokumentation för genomförd rådgivning och verkställda affärer om icke obetydliga belopp. Licenshavarens underlåtenhet att uppfylla dokumentationsplikten i samband med investeringsrådgivning strider mot både externt och internt regelverk

Det är företaget som har ansvaret för att göra lämplighetsbedömning och lämplighetsförklaring, som innefattar såväl behovsanalys som bedömning av om ett visst finansiellt instrument är lämpligt för kunden. Bedömningen får inte läggas över på kunden. En bedömning av kundens riskprofil förutsätter att kunden har en korrekt uppfattning om förhållandet mellan risk och avkastning med en investering och kan bilda sig en korrekt uppfattning om investeringsrisker. Det är rådgivarens ansvar att bedöma huruvida kunden förstår detta. Företaget har inte funnit dokumentation som visar på vilket sätt licenshavaren gjort en korrekt lämplighetsbedömning. Företaget kan därför inte säkerställa att råden som hon lämnat om köp och sälj av de finansiella produkterna varit lämpliga för kunden. Utöver detta har licenshavaren inte haft mandat att lämna råd om komplicerade finansiella produkter. Hennes agerande strider mot företagets instruktion om att sådana produkter endast får hanteras av vissa yrkesroller. Vidare har licenshavaren över telefon lämnat råd om köp och försäljning av fonder, eller mottagit order, samt öppnat ett nytt konto utan att ha haft en inspelningsbar telefon, vilket strider mot regelverket om identitetskontroll samt instruktionen om inspelning av telefonsamtal.

Licenshavaren har varit anställd i företaget i 35 år och har genomgått företagets alla obligatoriska utbildningar. Hon har förklarat att hon har känt sig pressad och inte bekväm med att göra dokumentationen inför kund. Anledningen är att hon upplever systemet som svårt, trots den utbildningsinsats som är gjord. Hon har, efter att händelsen uppdagades, lagt mycket tid på att lära sig att dokumentera korrekt. Närmaste chef beskriver licenshavaren som en fin ambassadör för företaget gentemot kund. Licenshavaren är kontorets ankare när det gäller lån. Företaget har trots de konstaterade regelöverträdelserna fortsatt förtroende för henne.

Licenshavaren har erkänt de anmälda regelöverträdelserna. Hon har anfört i huvudsak följande:

Det stämmer att hon sålt av en aktieindexobligation för en kunds räkning, men hon hade inte förstått att hon inte fick sälja av ett befintligt innehav. Hon hade förstått det som att hon inte fick sälja produkten till en kund. Det stämmer även att hon haft de aktuella bristerna i dokumentationen.

Under alla år hon arbetat i företaget har hon inte fått några klagomål från kunder. Hon vet att hon har ett väldigt stort förtroende från dem och har många långa kundrelationer och känner sina kunder väl. Hon är något av en ambassadör för det aktuella kontoret och många sätter ett likhetstecken mellan henne och företaget.

Hon har tagit denna anmälan på stort allvar. Hon har ändrat sitt arbetssätt och gör nu alltid godkänd dokumentation via exempelvis rådgivningsverktyget. Hennes dokumentation har granskats och blivit godkänd i kontrollerna. Hon gör inga uppdrag via telefon längre. Det känns mycket bra att företaget har fortsatt stort förtroende för henne och stöttar henne med utbildning.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Disciplinnämnden gör följande bedömning.

Genom företagets anmälan och licenshavarens erkännande är det utrett att hon agerat på sätt företaget påstått. Genom agerandet har hon brutit mot företagets regler om investeringsrådgivning och hantering av affärsuppdrag över telefon som grundar sig på en EU-förordning, lag och Svenska Fondhandlareföreningens vägledning till etiska riktlinjer i värdepappersinstitut.

Det är grundläggande att inte gå utanför sin behörighet och att reglerna om hantering av kunders affärsuppdrag och investeringsrådgivning följs då dessa regler utgör en viktig del av kundskyddet. Att rådgivningen dokumenteras är dessutom helt avgörande för att företaget ska kunna ta tillvara sina intressen i händelse av en tvist med en kund. Agerandet har utsatt företaget för inte oväsentliga risker och har inneburit att licenshavaren allvarligt har överträtt sina skyldigheter i tjänsten.

Licenshavaren har arbetat länge i företaget, såvitt känt utan anmärkning, och har ändrat sitt arbetssätt i syfte att komma till rätta med problemen. Såvitt framgår har hon numera klart för sig inom vilka ramar hennes behörighet sträcker sig och vikten av att dokumentera korrekt. Även om disciplinnämnden ser allvarligt på licenshavarens överträdelse, delar nämnden utskottets bedömning att påföljden i detta fall kan stanna vid en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, civilekonomen Ragnar Boman, direktören Jack Junel, direktören Kajsa Lindståhl och justitierådet Kristina Ståhl.